

Dovid and Esav, Avigayil and Yaakov

1. Dovid/Esav 400, the sword (25:13), "lest your arm save you" (25:26, 25:31, 25:33)

2. Avigayil/Yaakov "pass before me" (25:19), *berachah* (25:27), servant (6) and master (13)

3. Rabbi Amnon Bazak, **פרשת נבל הכרמלי (ב)** (and see **ואת עבדו חשך מרעה** in Megadim 29)

אין ספק, שהקבלה זו אינה לשבחיו של דוד, והיא מצטרפת לרושם הכללי העולה מהפרק, שתגובתו הראשונה של דוד לא הייתה במקומה. בתגובה זו אימץ דוד את ידי עֶשָׂו, במקום את קול יעקב.

Without a doubt, this parallel is not praising Dovid. It contributes to the overall impression which emerges from this chapter, that David's first response was inappropriate. With this reaction David adopted the hands of Esav, instead of the voice of Yaakov.

4. Rabbi Moshe Lichtenstein, **בין סגנון לערכים**

דמותו של דוד היא דמות מורכבת. מחד, היא מלאה מרץ ופעלתנות. אם באנו להגדיר את דוד במלה אחת, היינו אומרים - אנרגיה! הוא נמצא בפעילות מתמדת, חי את חיי השדה נמצא תמיד במחנה בראש צבאותיו ואיננו נח בביתו. אף בסוף ימיו, הוא עדיין מתעקש לצאת בגדוד עם גיבוריו ואינו יושב בארמונו עד שאנשיו מכריחים אותו לעשות זאת (שמו"ב כ"א, טו-יז)...

מאידך, דוד איננו הלוהם ההרואי שכל הווייתו היא הלחימה והצייד אלא הינו נעים זמירות ישראל, החולם על "שבתי בבית ד' כל ימי חיי, לחזות בנעם ד' ולבקר בהיכלו". מזמורי תהלים משקפים חווייה דתית המעורה בשדה ובטבע, כפי שאנו מצפים מאיש שדה אך גם מקום בהם לחוויות הבית והמקדש... בלשון חז"ל בדרשתם על דוד (מו"ק טז ע"ב), "הוא עדינו העצני - כשהיה יושב ועוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת, ובשעה שיוצא למלחמה היה מקשה עצמו כעץ". הוא חי בשני עולמות אך יודע לשלבם במסגרת אישיותו...

העם רואה את המנהיג הנמרץ המוכר להם מאבד את חיוניותו לנגד עיניהם. האנרגיה והמרץ האופייניים שהיו סימן ההיכר שלו אוזלים, ודוד מתגלה להם כמלך זקן המכורבל בבגדיו. מבחינתם, זו איננה רק הטרגדיה האישית של הזקנה אלא אבדן המנהיג, שהרי הנהגתו התבססה על אותה אנרגיה שהיתה לו. כשהעם והיועצים חשים בכך שהמלך הנערץ איננו עוד אותו אדם וכושר מנהיגותו נפגע, הם מחליטים על הבאת אבישג מתוך מטרה שהיא תחזיר לדוד את החיוניות והאנרגיה המוכרים להם. ואולם, מהלך זה נידון לכישלון, שהרי דוד באמת הזדקן והתקווה להחיותו ע"י הניסיון לעורר את יצרי איננו ריאלי.

Dovid's image is complicated. On one hand, it is full of drive and activity. If we had to define David in one word, we would say: Energy! He is in constant activity, living the life of the field, always found in the camp at the head of his armies and not resting at home. Even at the end of his days, he still stubbornly wished to go out with the troops, with his warriors, and not to sit in his palace, until his men forced him to do it. (Shemuel II 21:15-17)...

On the other hand, David is not the heroic warrior whose entire existence is battle and hunting, but he is the sweet singer of Israel, dreaming of "to sit in the house of Gd all of the days of my life, to gaze upon the pleasantness of Gd and to examine in His sanctuary." The songs of Tehillim display a religious experience which extends from the field and nature, as we expect from the man of the field, but there is also room in them for the experience of the home and the Sanctuary... In the words of our Sages in their *derashah* regarding David (Moed Katan 16b, building on Shemuel II 23:8), "'He is Adino ha'Etzni' – When he sat and immersed himself in Torah he made himself soft (*adin*) like a worm, and when he went out to war he toughened himself like wood (*etz*)." He lived in two worlds, but knew how to blend them within his personality...

5. Talmud, Gittin 57b

"הקול קול יעקב" אין לך תפלה שמועלת שאין בה מזרעו של יעקב, "והידיים ידי עשו" אין לך מלחמה שנוצחת שאין בה מזרעו של עשו.
"The voice is the voice of Yaakov" – No prayer is effective without the involvement of the seed of Yaakov. "And the hands are the hands of Esav" – No war is victorious without the involvement of the seed of Esav.

25:36-42 Naval dies, and Avigayil marries Dovid

6. Abarbanel to Shemuel I 25:36

כדי שלא לערבב את השמחה שהיה בגוזזי צאנו, וגם אולי יראה מפני נבל בהיותו שכור...

To avoid diluting the joy of his sheep-shearers. Also, perhaps she feared Naval in his intoxication...

7. Ralbag to Shemuel I 25:37

אמר זה על צד ההפלגה לרוב הדאגה שהיה דואג על גודל המנחה ולרוב הפחד שהיה לו מדוד:

It said this in a form of exaggeration, because of his great worry about the magnitude of the gift, and his great fear of David.

8. Abarbanel to Shemuel I 25:37

וימת לבו בקרבו מהפחד והסכנה אשר הגידה לו אם לא היתה הולכת שם, וגם נצטער על המנחה אשר הביאה לו, ולכן מת לבו בקרבו ויהי לאבן, והוא שבטלו הרגשותיו כלם מרוב הפחד... ואפשר שנ' שהיה חוליו שחורי ונדמה לו גודל הסכנה אשר עבר עליו והתפעל מהדמיון בהיותו ליראה מתמדת, והיה פחדו מהנערים ההם אשר ראה למה שחשב שהיו באים להרגו, ולכן היה מצייר בכל אחד מהם בפחד יום אחד ומפני כן התמיד עשרה ימים בחוליו. And his heart died in him from the fear and danger which she told him [would have existed] had she not gone there. He was also pained by the gift she had brought him. Therefore his heart died in him and became stone, meaning that his feelings were all halted out of the great fear... We might say that he suffered from the black illness, imagining the great danger that had passed over him and being activated by that imagination with a continuous fear, and fearing those youths he had seen, thinking they had come to kill him. Therefore he imagined a day of fear for each one, so that his illness lasted for ten days.

9. Radak to Shemuel I 25:37

וימת לבו - שנשתתק ויהי כמת כי נצטער על המנחה שהביאה אשתו לדוד... ויש דרש שתלו לו עשרה ימים לתשובה וכן אמרו "לעשרת" לא נאמר אלא 'כעשרת' כעשרת ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים שמא יעשה תשובה, " וזה רחוק כי הכתוב מעיד עליו כי עשרת הימים האלה היה מת לבו והיה לאבן היאך יעשה תשובה אדם כזה!

"And his heart died" – It was silenced, as though dead, for he was pained about the gift that his wife had brought to David... And there is a midrash that Gd waited ten days for him to repent, and so they said, "It does not say 'for ten' but 'like ten,' like the ten days between Rosh HaShanah and Yom Kippur, perhaps he would repent." And this is unlikely, for the text testifies about him that for these ten days his heart died and was stone. How could such a man repent!

10. Malbim to Shemuel I 25:38

חז"ל (ר"ה יח א) דרשו בו כמה דרושים, והוא ע"פ הכלל שמספר המופשט מן המתואר מורה על מספר ידוע. Our sages taught many midrashim on this, based on the principle that a number which does not fit the context points to a known number.

11. Radak to Shemuel I 25:37

ואלו היסורין היו לו עונש עונו עם מיתתו
And this suffering was the punishment for his sin, with his death.

12. Talmud Yerushalmi, Bikkurim 2:1

תלה לו הקב"ה שבעת ימי אבלו של שמואל שלא יתערב אבלו עם הצדיק, ועשה עוד שלשה ימים ומת במגפה. רבי חגיי בשם רבי שמואל בר נחמן "לעשרת ימים" אין כתיב כאן אלא "כעשרת הימים", תלה לו הקב"ה עשרה ימים כעשרת ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, שמא יעשה תשובה, ולא עשה.

Gd waited for him for the seven days of Shemuel's mourning, so that [Naval's] mourning should not mix with that of the righteous one. Then another three days, and he died in a *mageifah*.

Rabbi Chaggai cited Rabbi Shemuel bar Nachman: It does not say "for ten days" but "like ten days," Gd waited for him ten days like the ten days between Rosh HaShanah and Yom Kippur, perhaps he would repent, and he did not.

13. Talmud, Rosh HaShanah 18a

עשרה ימים מאי עבידתייהו? אמר רב יהודה אמר רב: כנגד עשר לגימות שנתן נבל לעבדי דוד. רב נחמן אמר רבה בר אבוה אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים:

What were these ten days [in 25:38]? Rav Yehudah cited Rav: Opposite the ten meals Naval gave to David's servants. Rav Nachman cited Rabbah bar Avuha: These are the ten days between Rosh HaShanah and Yom Kippur.

14. Midrash Tanchuma, Toldot 6

ולאחר שהביאה פירש דוד ממנה שלשה חדשים כדי לידע אם היתה מעוברת מן נבל ואם לאו
And after he brought her, David separated from her for three months, to know whether or not she was pregnant from Naval.

15. Ruth/Avigayil

- Humility before a male who is in a position of power
- Blessing Ruth 3:10, Shemuel I 25:33
- כלימה Ruth 2:15, Shemuel I 25:15
- Proposing

16. Rabbi Amnon Bazak (ג) פרשת נבל הכרמלי

דומה, שבדרך זו משיב המקרא על שאלה משמעותית מבחינה מחשבתית. במה זכה דוד, שנקרחה אביגיל בדרכו ומנעתו מחטא? מדוע לא זכו חוטאים אחרים שמישהו יעצור אותם בדרך? לאור הקבלה זו ניתן לומר, שאכן זכות אבות – וליתר דיוק: זכות אימהות – היא שעמדה לדוד במקרה זה. בשכר מעשי החסד של רות ובזכות ענוותה, זכה בן בנה, בשעה שהיה נתון על עברי פי פחת, להינצל מעשיית הרע על ידי אישה שדמתה במידותיה לרות זקנתו. It appears that through this the text answers a meaningful philosophical question. How did David merit that Avigayil happened into his path and prevented him from sinning? Why didn't other sinners merit that someone would stop them on their way? Based on this parallel we may say that the merit of *avot* – or more precisely, the merit of *imahot* – is what stood for David in this circumstance. In the merit of the acts of kindness of Ruth and in the merit of her humility, her grandson merited, when he was at the lip of the pit, to be saved from evil via a woman who resembled his grandmother Ruth in her traits.

25:43-44 Achinoam and Michal

17. Key passages Shemuel I 19, Shemuel II 3, Shemuel II 21:8